

VLIEGENDE HOLLANDERS

Aflevering 2: DE EERSTE VLUCHT

geschreven door

Winchester McFly/
Thomas van der Ree

V8 - 3 april 2019

2.01 INT. HUIS PLESMAN - SLAAPKAMER - DAG

2.01

ALBERT (31) en SUZE PLESMAN (30) slapen nog. In de kamer staat een ledikant waar baby APPIE in ligt.

Tekst in beeld: 'Den Haag, maart 1920'.

Om iets voor zevenen gaat de WEKKER, aan Suze's kant van het bed. Albert en Suze komen in één keer in beweging, het begin van een geöliede machine.

Albert stapte zijn bed uit, BONST hard op de muur --

ALBERT

D'r uit!

Suze tilt de baby uit zijn ledikant. Albert ligt inmiddels op de grond waar hij een paar snelle opdruk oefeningen doet. Suze stapte geroutineerd over hem heen en verlaat de kamer.

2.02 INT. HUIS OUDERS FOKKER - DAG

2.02

In het huis van Fokkers ouders helpt TETTA (25) haar schoonvader HERMAN (69) met het strikken van zijn das. Hij spreekt DUIJS met haar en is in een goede bui --

HERMAN

Zie je wel, jij kan het ook niet.

TETTA

Ik kan het wel! Je zoon, die kan het ook niet.

ANNA (55) luistert glimlachend toe, terwijl ze een stapeltje post opent en in stapeltjes sorteert --

HERMAN

Is die jongen nog niet wakker?
Vandaag is toch belangrijk...

Een DIENSTMEISJE ruimt ontbijtspullen af.

2.03 INT. HUIS PLESMAN - DAG

2.03

In het veel kleinere huis van de Plesmans voert Suze de kleine Appie terwijl de slaperige HANS (8) boterhammen smeert voor iedereen.

Albert en JAN (7) komen aangekleed binnen. Albert heeft stukjes papier aan zijn gezicht geplakt. Wondjes van een ruwe scheerbeurt --

JAN

Mag ik het nou nooit meer doen?

ALBERT

Het is geen kaasschaaf.

Albert neemt routineus de lepel van Suze over en gaat verder met Appie voeren terwijl Suze en Hans zich gaan aankleden. Hans neemt een paar boterhammen mee --

JAN
Ik moet het toch leren?

ALBERT
Je mag jezelf scheren als je ouder bent, goed?

Albert grinnikt om Jans beteuterde gezicht.

2.04 **INT. HUIS OUDERS FOKKER - DAG**

2.04

TONY (30), zit slaperig en ongeschoren aan de ontbijttafel. Hij ziet Herman een blik op de klok werpen --

TONY
We hebben tijd genoeg.

HERMAN
Grote dag vandaag.

TONY
Het is maar een fabriek.

HERMAN
Het is *jouw* fabriek. Hier, in Nederland. Dat eh... nou ja...

ANNA
We zijn trots op je, Tonnie.

Herman knikt instemmend. Tony knipoogt naar Tetta, vervolgt in het DUIJS --

TONY
We hebben een huis gevonden. In Amsterdam.

Daar kijkt Herman van op, hij lijkt teleurgesteld --

TETTA
Aan het park. We gaan morgen weer kijken.

HERMAN
Is het verstandig? Je hebt net ook al die fabriekshallen gekocht...

TONY
We kunnen hier niet voor eeuwig blijven.

HERMAN
Zolang jullie maar willen.

ANNA
Ze hebben hun eigen plekje nodig,
Herman.

Herman knikt, teleurgesteld. Tony deelt een vrolijke blik met Tetta om de omkering die zijn vader gemaakt heeft.

Niemand heeft door dat Anna intussen een brief opent en zichtbaar schrikt van de inhoud --

TONY
Over een half uur vertrekken?

Iedereen staat op. Anna blijft achter met de brief in haar handen, niet zeker wat ze ermee moet doen...

2.05 **EXT. FOKKERFABRIEK - DAG**

2.05

Tony staat op een kleine verhoging voor de nieuwe Fokkerfabriek, op het voormalige ELTA terrein. 'NEDERLANDSCHE VLIEGTUIGENFABRIEK' staat op de pui.

Hij komt aan het einde van zijn speech en wijst op de man die naast hem staat, REINHOLD PLATZ (34) --

TONY
...en Platz hier was zo'n beetje de enige in Duitsland die aluminium kon lassen in die dagen, dus die moest ik hebben. Maar hij kon zoveel meer. Alles wat ik bedacht, kon deze man bouwen. We waren een goed team.

Naast Platz staat de tekst 'Reinhold Platz, hoofdingenieur Fokker Aviatik Schwerin'

TONY
En daarom ben ik zo blij dat hij dit nieuwe avontuur met me aan wil gaan, hier in Nederland, op de plek waar Nederland voor het eerst heeft kunnen ruiken aan het vliegen. En daarmee verklaar ik de Nederlandsche Vliegtuigenfabriek officieel voor geopend!

Platz schudt Tony de hand. Applaus van een klein gezelschap, waaronder Herman, Tetta en Anna, maar ook FRITS FENTENER VAN VLISSINGEN (38) en CORNELIS VAN AALST (54).

Tony loopt door de mensen heen, schudt handjes, laat zich feliciteren. Maar dan botst hij tegen zijn moeder aan. Ze heeft de brief in haar handen geklemd --

ANNA
Tonnie... Ik dacht dat ie voor ons was, ik- ik- Hij kwam uit Duitsland en ik dacht- het spijt me echt...

TONY
Ma, wat is er nou?

Ze duwt hem de brief in handen en Tony begint te lezen.
Anna fluistert hem toe --

ANNA
Hoe kan je nou niet je
belastingen betalen?

Tony schrikt van de brief maar probeert het niet te laten
blijken --

TONY
Dit is een vergissing...

ANNA
Ze zeggen dat je meer dan
veertien miljoen mark moet
terugbetalen! Heb je dat wel?

Tony duwt de brief snel in zijn binnenzak, tovert een
glimlach op zijn gezicht voor de mensen die hem passeren om
hem te feliciteren. Maar Anna ziet dat hij van slag is...

-- TITELSEQUENTIE --

2.06 **EXT. KLM KANTOOR - DAG**

2.06

Albert en Suze lopen samen naar het KLM kantoor toe. Albert
duwt de kinderwagen met Appie erin --

SUZE
Maastricht.

ALBERT
Wat is er in Maastricht?

SUZE
Gemeenteraadsverkiezingen.

ALBERT
En daar wil je naartoe? Waarom?

Suze kijkt Albert streng aan --

ALBERT
Zeg ik nou iets heel gek? Waarom
ben je ineens geïnteresseerd in
de lokale politiek van Limburg?
Het is niet alsof je daar zelf op
kan stem-
(snapt het ineens)
Aaaahh... De eerste vrouwen die
mogen stemmen in Nederland.

SUZE
Ja. En daar wil ik bij zijn. 17
mei.

ALBERT
Neem je dan de jongens mee?

Suze kijkt Albert geërgerd aan --

ALBERT
Ik kan ze niet meenemen naar m'n
werk...

Ze zijn inmiddels gearriveerd bij het KLM kantoor en Suze
neemt de kinderwagen van Albert over --

ALBERT
We kijken nog wel even. Zie je
vanavond.

Hij geeft haar een zoen en loopt naar binnen, terwijl Suze
ietwat teleurgesteld weer naar huis vertrekt.

2.07 **INT. KLM KANTOOR - DAG**

2.07

Het KLM kantoor is klein. Drie aangrenzende kamers waar een
man of zes werken, inclusief Alberts secretaresse NEELTJE
LANGENBERG (20) en PIETER GUILONARD (25).

Albert loopt tussen de bureaus door om te overleggen --

ALBERT
Zijn die cijfers uit Frankrijk al
binnen?

NEELTJE
Ja, en de tekeningen van Junkers.

GUILONARD
Ik zie die F.13 wel zitten. Een
vrijdragende vleugel, heel strak
design. Kijk...

ALBERT
Van Junkers? We kunnen niet met
Duitse toestellen gaan vliegen,
dat weet je.

GUILONARD
Maar die De Havillands kunnen we
nooit betalen, 70.000 gulden per
stuk!

ALBERT
Ja... Zet het maar in een
rapport.

GUILONARD
We moeten nu wel een keuze gaan
maken, Albert.

ALBERT
Zet het in een rapport, dan kom
ik erop terug...

Albert voelt ineens dat Neeltje aan zijn jasje trekt. Hij draait zich om... en daar staat Anthony Fokker --

TONY
Druk, Plesman?

Albert kijkt ongemakkelijk om zich heen naar zijn personeel, dat totaal stilgevallen is --

ALBERT
Hadden we een afspraak?

TONY
Ik dacht ik kom eens langs. Het blijft zo stil.

ALBERT
We zijn druk.

TONY
Jullie hebben nog niks vliegen, toch?

ALBERT
Zo makkelijk is het niet.

TONY
Dan doe je iets fout.

Albert loopt op Tony af, opent de deur van zijn kantoor --

ALBERT
Hier kunnen we even...

Tony knikt het KLM personeel vrolijk toe terwijl hij wordt meegetrokken door Albert.

2.08 **INT. KLM KANTOOR - KAMER PLESMAN - DAG**

2.08

In het kleine kantoortje haalt Albert een stapel papieren van een stoel zodat Tony kan zitten --

TONY
Wanneer gaan jullie nou eens vliegtuigen kopen? Dat was het idee, toch?

ALBERT
Zoals ik al zei, zo simpel is het allemaal niet.

TONY
Waarom niet? Jij bent hier de baas, toch?

ALBERT
Ik ben *administrateur*, geen directeur.

(MORE)

ALBERT (cont'd)
 Alles wat ik doe moet ik eerst
 voorleggen aan de Raad van
 Bestuur en die komen hier maar
 één keer per maand.

TONY
 Maar zo kan je toch niet werken?

Albert zwijgt, daar is hij het eigenlijk wel mee eens --

TONY
 Jij was toch de man met de visie.
 De man van de ELTA.

ALBERT
 De ELTA was de ELTA. We proberen
 nu eerst te onderzoeken hoe eh...
 wat de beste marktstrategie is
 en... hoe we dat
 bedrijfstechnisch-

TONY
 Jullie zijn toch een
 vliegbedrijf? Dan heb je
 vliegtuigen nodig. En die verkoop
 ik.

ALBERT
 We weten nog niet eens of we
 willen kopen! Ik wel, maar de
 Raad vindt het te duur, misschien
 is huren wel beter. We weten niet
 of we passagiers gaan vervoeren,
 zoals ik wil, of post en vracht,
 wat de Raad wil, of allebei
 tegelijk. Maar in wat voor
 toestellen dan? En wie vliegt die
 dingen? We weten niet of we
 piloten moeten inhuren of zelf
 gaan opleiden. We weten nog niet
 eens welk vliegveld we willen
 gebruiken want-

Albert valt stil, hij heeft al teveel gezegd. Tony ziet
 voor het eerst zijn problemen in --

ALBERT
 Sorry... Ik heb dit gewoon nog
 nooit gedaan.

TONY
 Niemand heeft dit ooit gedaan.
 Dat maakt het juist zo leuk.

ALBERT
 Maar volgens de Raad-

TONY
 Vergeet die Raad. Wat weten die
 er nou van? Geloof je nog in het
 vliegen?

ALBERT

Ja.

TONY

Nou dan. Doorpakken. Neem een beslissing.

ALBERT

Maar wat als het de verkeerde is?

TONY

Het is nooit de verkeerde, want jij hebt hem genomen en jij bent hier de baas. Die mensen daar buiten willen geleid worden.

ALBERT

En jij wil dat ik jouw vliegtuigen koop.

Tony grijnst en op dat moment wordt er GEKLOPT. Neeltje komt binnen. Ze toont Albert een stompje van een potlood. Hij opent zijn bureaula en geeft haar een nieuwe.

Ze ziet Tony verbaasd kijken en legt uit --

NEELTJE

We krijgen pas een nieuwe als de oude eerst helemaal-

ALBERT

Dankjewel, Neeltje.

Neeltje vertrekt weer, sluit de deur achter zich --

TONY

Van jullie ga ik ook niet rijk worden, of wel?

ALBERT

Ik leg je toch uit hoe het zit? Ik moet eerst een deal met de post hebben voordat ik-

TONY

Nou, maak die deal dan! Waar wacht je op?

ALBERT

Op toestemming van de Raad!

Tony staat op om te vertrekken --

TONY

Ik hoor het al. Hier gaat het ook niet gebeuren.

ALBERT

Hoe moet ik het volgens jou dan doen?

TONY
(mompelend)
Niet zo'n slappe zak zijn zou
helpen...

ALBERT
Kom je hier nou gewoon om me een
beetje uit te schelden? Want dan
mag je nu meteen opsodemieteren.

TONY
Maak je geen zorgen, ik ga al.

Tony loopt naar de deur toe, Albert kan het niet uitstaan,
voornamelijk omdat hij weet dat Tony ergens gelijk heeft --

ALBERT
Ik probeer het, ja? Ik probeer
het.

TONY
Niet jouw schuld, Plesman. Je
bent gewoon... een echte
Hollander.

ALBERT
En dat is slecht?

Tony loopt het kantoor uit --

ALBERT
En dat is slecht!?

Maar Tony is weg en geeft geen antwoord meer.

Albert blijft een lang moment broeden... dan schreeuwt hij
door zijn openstaande deur --

ALBERT
Neeltje!

Ze komt binnen --

ALBERT
Bel de Posterijen, ik wil zo snel
mogelijk iemand langs hebben om
te praten over luchtpost.

NEELTJE
Ik dacht dat je wou wachten op-

ALBERT
Bel de post!

Neeltje vertrekt en Albert kalmeert een beetje. Zo.
Spijkers met koppen.

2.09 INT. HUIS FOKKER - DAG

2.09

Tony en Tetta lopen in een grote, lege villa. Tetta vindt het prachtig en maakt al verbouwingsplannen, Tony is wat gereserveerd. In het DUIJS --

TETTA

Het kost 100.000 gulden maar moet je kijken wat voor uitzicht.

TONY

Hmmm.

TETTA

We moeten er wel nog iets aan doen, hoor. Warm water in alle kamers, ik denk dat deze muur weg moet voor het licht. Vaste vloerkleden, en beneden zijn de vertrekken voor de bedienden...

Het geluid van Tetta's gepraat verdwijnt naar de achtergrond, terwijl we zien dat Tony zich grote zorgen maakt...

2.10 INT. KLM KANTOOR - DAG

2.10

Een aantal Raadsleden arriveert bij de KLM, waaronder Van Vlissingen, Aalst en Fuld. Ze laten zich door Neeltje en Guilonard uit hun jassen helpen --

VAN AALST

Nee, ik ga dat pand schenken aan de gemeente Amsterdam.

VAN VLISSINGEN

Schenken? Jij?

VAN AALST

Op voorwaarde dat het de ambtswoning van de burgemeester wordt.

FULD

En daar is het addertje.

VAN AALST

Niks addertje, ze krijgen het voor nop.

FULD

Als ze dan wel een mooi portret van jou ophangen zeker.

VAN AALST

Ik hou ze niet tegen.

De sfeer is vrolijk en lacherig terwijl de Raadsleden naar de vergaderkamer lopen. Totdat de deur van Alberts kantoor open gaat en Albert met MARINUS DAMME (44) naar komt --

DAMME

Ik laat van me horen, Plesman.

VAN AALST

Rinus?

DAMME

Cor, F.H., Eddy...

VAN AALST

Wat doe jij nou hier?

Naast Damme verschijnt de tekst 'Marinus Damme, directeur-generaal Posterijen en Telegrafie' --

DAMME

Jullie man heeft een mooi plan voor luchtpost opgezet. Post per vliegtuig, heel interessant. Kom ik snel op terug. Dag, heren.

Damme neemt zijn hoed en jas van Neeltje over en vertrekt, terwijl de Raadsleden *not amused* naar Albert kijken.

2.11 INT. KLM KANTOOR - VERGADERZAAL - DAG

2.11

We vallen middenin een ruzie tussen Albert en zijn Raad van Bestuur. Neeltje zit in de hoek te notuleren --

VAN AALST

Dat is niet jouw beslissing om te maken!

ALBERT

Maar als ik de hele tijd op u moet wachten-

VAN AALST

Dat is je werk. Jij voert uit en wij maken de beslissingen. Wat heb je Damme beloofd?

ALBERT

Postvluchten naar Londen, Parijs en Berlijn.

VAN AALST

Waarmee..?

ALBERT

We moeten eerst vliegtuigen aanschaffen natuurlijk. De cijfers wijzen op kleinere toestellen, want de kosten per vlieguur zijn dan veel lager en we kunnen-

VAN VLISSINGEN

Plesman, stop.

ALBERT
Als we niet snel-

Van Vlissingen houdt zijn vinger omhoog. 'Laat me denken.'

Albert valt stil. Iedereen wacht gespannen af. Van Aalst kijkt even in zijn lege koffiekop en zucht geërgerd.

Albert springt op en haast zich naar een koffiekop. Terwijl Van Vlissingen nog steeds met gesloten ogen nadenkt, schenkt hij de Raadsleden koffie in.

Van Aalst kijkt misprijzend toe, kijkt demonstratief heen en weer van Albert naar Neeltje, totdat Neeltje de hint snapt en opspringt om de taak van Albert over te nemen.

Een ongemakkelijke vertoning, terwijl Van Vlissingen nog steeds in nadenkt. Uiteindelijk schudt hij zijn hoofd --

VAN VLISSINGEN
Nee, het is te vroeg.

VAN AALST
Exact.

ALBERT
Te vroeg waarvoor?

Van Vlissingen haalt een dossier tevoorschijn, geeft hem door --

VAN VLISSINGEN
Aircraft Transport & Travel. Je kent ze?

ALBERT
Die voeren diensten uit tussen Engeland en Frankrijk.

VAN VLISSINGEN
Zoek contact met ze, kijk of ze open staan voor een *gedeelde* luchtdienst Nederland-Engeland. Zij hebben de machines al, de ervaring...

ALBERT
Maar... we willen toch onze *eigen* luchtlijn beginnen?

VAN AALST
Het is te vroeg, Plesman. Dat zegt ie toch net?

VAN VLISSINGEN
Waarom het wiel proberen uit te vinden als je buurman met hetzelfde bezig is?

ALBERT
Maar- ik denk echt dat we-

VAN AALST
 Wat *jij* denkt kost *mij* altijd
 geld. Nee, ik zie dit wel zitten.
 Een minimale investering, we
 krijgen wat ervaring...

Instemmend geknik en gemompel van de overige Raadsleden --

ALBERT
 Dus geen eigen toestellen?

FULD
 Er komt nog niks binnen.

VAN AALST
 Ik wil dat je laag inzet, 1% van
 de kosten voor onze rekening, kan
 later meer worden, etcetera.

ALBERT
 Dat accepteren ze toch nooit?

VAN AALST
 Het is een openingsbod. Zodat ze
 ons vooral niet te hoog
 inschatten.

VAN VLISSINGEN
 Volgende maand verder.

De Raadsleden beginnen al op te staan om te vertrekken,
 terwijl Albert nog hakkend protesteert --

ALBERT
 Eh... ik heb nog meer, ik- we
 hebben een plan voor
 luchtfotografie? Als we bedrijven
 aanbieden om- om van bovenaf hun-
 hun- terrein-

VAN VLISSINGEN
 Volgende keer, Albert.

VAN AALST
 We hebben nog meer te doen.

Albert kijkt in stille woede toe hoe de Raadsleden de
 ruimte verlaten, druk pratend met elkaar.

Neeltje heeft medelijden met hem, maar kan hem ook niet
 helpen.

2.12 **INT. FOKKERFABRIEK - DAG**

2.12

Van Aalst en Van Vlissingen lopen door de Fokkerfabriek die
 gereed gemaakt wordt voor productie. Werkbanken worden
 geïnstalleerd, machines op hun plek gezet --

VAN VLISSINGEN
 Hij heeft wel een punt, als we
 niet onze eigen lijnen gaan
 onderhouden raken we te
 afhankelijk van het buitenland.

VAN AALST
 Vooralsnog is die hele KLM een
 bodemloze put.

VAN VLISSINGEN
 Niet bodemloos. Je hebt de ELTA
 gezien.

VAN AALST
 Dat was een fata morgana. Een
 weerspiegeling van iets dat nooit
 gaat komen.

VAN VLISSINGEN
 Dat is niet hoe een fata morgana
 werkt.

Ze worden opgewacht door Tony, en hij is niet blij --

TONY
 Waar blijft m'n geld!?

2.13 **INT. FOKKERFABRIEK - KANTOOR TONY - DAG**

2.13

In het kantoortje van Tony proberen Van Vlissingen en Van
 Aalst uit te leggen wat de situatie is. Tony luistert maar
 half --

VAN VLISSINGEN
 Een deel van de D.VII's is al
 aangekomen in Petrograd, een deel
 in Odessa...

TONY
 Dus ze hebben m'n toestellen al?

VAN AALST
 En voor die levering hebben wij
 ons garant gesteld.

TONY
 Ja, voor 10%...

VAN VLISSINGEN
 Maar het geld komt van de
 rekening van de Sovjet
 Handelsvereniging in Berlijn, die
 hebben een rekening geopend in
 Londen bij de Guarantee Trust
 Company, dat is een vestiging van
 de Amerikaanse-

TONY
 Frits, wanneer?

VAN AALST
Zit je zo omhoog?

TONY
Ik word niet graag gepiepeld.

VAN VLISSINGEN
De betaling is onderweg. Niemand
wordt gepiepeld.

TONY
Oh nee? Jullie zouden toestellen
bij me kopen.

Van Aalst schiet in de lach --

VAN AALST
Van de KLM zou ik nog maar even
niks verwachten. Dat heb jij toch
ook helemaal niet nodig?

Tony kijkt geschrokken naar Van Vlissingen --

TONY
Maar als ik niet aan de KLM
verkoop dan-

VAN VLISSINGEN
Dank je, Cor. Anthony en ik
hebben nog wat andere zaken te
bespreken.

Van Aalst is verbaasd dat hij wordt weggestuurd. Hij kijkt
heen en weer van Van Vlissingen en Tony --

VAN AALST
Geheime plannen, heren?

Een minzaam glimlachje van Van Vlissingen. Van Aalst
vertrekt beledigd.

Als hij weg is en Van Vlissingen de deur achter hem heeft
gesloten --

VAN VLISSINGEN
Dat was niet slim.

TONY
Trip was duidelijk. Zolang ik
bouw voor de KLM ziet hij m'n
Russische handel door de vingers.
Kan jij Plesman niet gewoon
dwingen?

VAN VLISSINGEN
Ik moet daar voorzichtig mee
zijn.

TONY
Maar als Trip hoort...
(beseft zich)
(MORE)

TONY (cont'd)
Of weet ie het al? Zit ik daarom
zolang op m'n geld te wachten?

Van Vlissingen overweegt het, het is een reële optie...

2.14 **EXT. TENNISVELD - DAG**

2.14

Op het tennisveld staan Tony en Van Vlissingen bij
LEONARDUS TRIP (44).

Trip ligt op de grond terwijl zijn been wordt gemasseerd
door een BALLENJONGEN die hij af en toe terecht wijst --

TRIP
Ja natuurlijk heb ik de betaling
laten blokkeren! Ik laat me niet
besodemieteren. Aah, niet te
hard, niet te hard...

TONY
Maar ik kan de KLM toch niet
dwingen m'n toestellen te kopen!?

TRIP
Daar heb je F.H. voor als
commissaris, toch? Wat zeg ik
nou? Niet duwen, *kneden*, als een
brood. Heb je ooit een brood
gebakken?

VAN VLISSINGEN
Ik moet oppassen voor
belangenverstrengeling.

TRIP
Dat is dan voor het eerst. Nee
stop maar, volgens mij is hij
gescheurd. Brancard!

Er komen mannen aangerend met een brancard en ze helpen
Trip erop --

TRIP
Heeft u eigenlijk wel toestellen
te koop, meneer Fokker? Ik
begrijp dat er nog niet eens
gebouwd wordt in uw fabriek?

TONY
Ik heb in Schwerin nog een
prototype staan voor een nieuw
passagierstoestel, de F.II.

TRIP
Verkoopt u die aan de KLM, dan
laat ik u geld door. We hadden
een afspraak, meneer Fokker, en
ik ben van plan u daaraan te
houden. Ja, tillen maar.

Terwijl Trip wordt afgevoerd kijken Tony en Van Vlissingen hem na --

VAN VLISSINGEN
Kan je die F.II hier krijgen?

TONY
Ik kan beter even niet de grens over. Klein misverstand met de fiscus daar... Ik verzin wel iets. Zou Plesman die F.II willen?

VAN VLISSINGEN
Het moet *zijn* beslissing zijn, niet de mijne. Overtuig hem.

Van Vlissingen vertrekt en Tony blijft balend achter.

2.15 INT. KLM KANTOOR - KAMER PLESMAN - DAG

2.15

Albert brult hard in de hoorn terwijl hij in zijn moeizame steenkolen-Engels met Engeland belt. Guilonard hangt aan een andere lijn en luistert mee --

ALBERT
No... yes... you have de De Havillands there, right?... Can we- can we-
(tegen Guilonard)
Wat is verdelen?

GUILONARD
Split.

ALBERT
Yes, can we split the costen for the fuel and the eh... wat is afschrijving?

GUILONARD
Weet ik niet.

ALBERT
Well, we think we pay 1% in the beginning...

Getetter aan de andere kant van de lijn, Albert schudt zijn hoofd naar Guilonard. 'Dit wordt hem niet.'

ALBERT
Of course we will put it all in writing, but it takes a week before the mail gets to you, that's nou juist the whole problem. With airmail we can...
Hello? Hello?

Albert klikt een paar keer op de hoorn maar hoort niets meer --

GUILONARD
Opgehangen?

ALBERT
Verbinding weg.

GUILONARD
Van onze kant?

ALBERT
Ergens boven het water, dat
draadloze systeem werkt voor geen
meter. Neeltje! Bel dat
kuststation terug! AT&T! Nu!

Door de openstaande deur zien we Neeltje in het voorportaal van Alberts kantoor haar telefoon oppakken en opnieuw verbinding maken --

ALBERT
Hopeloos, dit.

Guilonard staat op en loopt naar een kaart van Nederland die Albert aan de muur heeft hangen --

GUILONARD
Waar zouden we landen?

ALBERT
Ik dacht hier, Maaldrift. Dicht
bij de regering.

GUILONARD
Wassenaar?

ALBERT
Da's het beste landingsveld. En
dan rijden we passagiers en post
uit Amsterdam en Rotterdam er
maar met de auto naar toe.

Guilonard knikt somber. Klinkt niet ideaal --

ALBERT
Ja, godsamme Pieter, ik doe toch
ook maar wat!?

NEELTJE (O.S.)
*...yes I understand, I can hear
you quite well now, how do you
receive me?*

Neeltje heeft een keurig Engels accent. Albert en Guilonard kijken elkaar aan, lopen dan snel naar haar toe --

NEELTJE
Why, thank you, that's certainly
very flattering. I'll connect you
to the administrator now. Hold,
please.

Ze dekt de hoorn af en kijkt op naar Albert en Guilonard --

NEELTJE

Wat?

ALBERT

Waarom spreek jij zo goed Engels?

NEELTJE

Waarom spreken jullie zo slecht Engels?

Albert en Guilonard kijken elkaar een moment beduusd aan.
Dan komt Albert in actie --

ALBERT

Jij onderhandelt vanaf nu met die Britten.

NEELTJE

Wat?

GUILONARD

Ples, ik weet niet of dat wel zo slim is...

ALBERT

Vraag ze hoeveel kilo post ze normaal vervoeren en wat ze er voor krijgen daar.

Neeltje pakt de hoorn weer op --

NEELTJE

Hello, sir? Yes, still me. We were wondering about the amount of weight you feel comfortable transporting...

Neeltje gaat verder met bellen terwijl Albert al weer naar zijn kantoor wil. Guilonard houdt hem even tegen --

GUILONARD

Ples, da's je secretaresse.

ALBERT

Korte lijntjes, daar doen we het allemaal voor, toch?

GUILONARD

Maar zo wordt het nooit gedaan.

ALBERT

Niemand heeft dit ooit gedaan. Dat maakt het juist zo leuk.

Albert loopt vrolijk zijn kantoor binnen.

2.16 INT. HUIS PLESMAN - NACHT

2.16

Jan en Hans ruimen de tafel af terwijl de vermoeide Suze ze vanaf de tafel instrueert en Albert met baby Appie op schoot zit en vol lof over Neeltje praat --

ALBERT
Ze heeft die Engelsen volledig
ingepakt.

SUZE
Pas op, die pan is nog heet. Niet
op die- Jan, niet- ja, daar.

JAN
Ik weet het wel.

ALBERT
Helemaal gek van Engelse boeken
is ze. Daar zou ze eigenlijk het
liefste willen wonen. Nee, die
Neeltje is echt niet dom.

SUZE
Ging je daar dan van uit? Jan,
glazen eerst. Hans, help hem nou
even.

ALBERT
Nee, daar ging ik niet van uit...

SUZE
Omdat ze een vrouw is?

ALBERT
Wat? Nee!

SUZE
Want ik spreek ook m'n talen.
Niet dat ik daar hier iets mee
kan...

ALBERT
Maar jij had een rijke pa.
Neeltje heeft het zichzelf moeten
leren.

Suze staat op ontploffen maar houdt zich in. Totdat --
CRASH! -- Jan een bord laat vallen in de keuken.

ALBERT
Jan! Godverdegodver...

JAN
Da's niet mijn schuld!

ALBERT
Wie z'n schuld dan!?

JAN
Ik moest het toch leren van
jou?

Albert schrikt als hij ziet dat Suze in tranen is --

ALBERT
Het is maar een bord...

Als Suze niet stopt met huilen, spreekt hij zijn beduusd kijkende zoontjes toe --

ALBERT
Gaan jullie maar even naar buiten.

Hans en Jan vertrekken. Albert komt geschrokken bij Suze zitten en wacht tot ze aanspreekbaar is --

ALBERT
Voel je je niet lekker?

SUZE
Ik ben niet ziek, Ab. Ik ben moe. De hele dag loop ik achter die jongens aan. Alles maken ze stuk. Hun kleren, hun fietsen, elkaar, de borden van m'n moeder...

Om die laatste zin schiet ze weer vol --

ALBERT
Het is de leeftijd.

SUZE
Nee, dit is mijn leven nu. En ik zou juist blij moeten zijn voor Neeltje maar ik ben alleen maar jaloers. Zij doet ertoe. Ik zit hier maar.

ALBERT
Ze is gewoon maar een secretaresse...

SUZE
Nog wel. Maar de tijden veranderen, Ab. Alleen niet voor mij.

Suze staat op, pakt veger en blik en begint op te ruimen --

ALBERT
Die verkiezingen in Limburg, wanneer waren die?

SUZE
Maandag 17 mei.

ALBERT
Ga er heen. Maak er een lang weekend van. Neem een hotel, neem vriendinnen mee. Ik zorg wel voor die kleine ettertjes.

SUZE
Alle drie?

ALBERT

Ja.

SUZE

Daar krijg je spijt van.

ALBERT

Waarschijnlijk.

Suze glimlacht naar Albert, maar de glimlach verdwijnt als Jan en Hans half schreeuwend de trap op komen --

JAN EN HANS

(onverstaanbaar)

Pa! Er is bezoek! Hij is hier,
hij is hier!

ALBERT

Rustig jullie! Anders geef ik je
een pak op je...

Achter Jan en Hans aan stapt Anthony Fokker naar binnen --

ALBERT

...sodemieter...

Tony kijkt vriendelijk naar Albert en Suze die met rode ogen tussen de scherven zit.

2.17

INT. HUIS PLESMAN - STUDEERKAMER - NACHT

2.17

In Alberts kleine studeerkamer toont Tony de bouwtekeningen van de Fokker F.II, die Albert aandachtig bestudeert --

TONY

Een hoogdekker, dus je passagiers
kunnen lekker naar het uitzicht
kijken.

ALBERT

Plek voor vier?

TONY

Vier passagiers, ja. Eventueel
vijf, maar dan zit je dus hier,
buiten, naast de piloot.

ALBERT

Dat gaan we niet doen. Waarom is
dat kielvlak zo klein?

TONY

Niet nodig. De vorm van de romp
houdt hem stabiel. Hij vliegt
heerlijk.

ALBERT

Hij vliegt al?

TONY
Een prototype.

ALBERT
Wat kost ie?

TONY
Ik kan hem leveren voor
zevenentwintig half per stuk.

Albert is geschokt en Tony knikt bevestigend --

ALBERT
Die De Havillands kosten bijna
drie keer zoveel!

TONY
Ach, jullie beginnen net.

Tony maakt een 'ik mats je' gebaar. Albert richt zich weer op de tekeningen. Hij wil die F.II...

ALBERT
Ze willen dat ik samen met de
Britten een lijn opzet. Met hun
toestellen dus.

TONY
Maar de KLM moet toch vliegen met
Nederlandse machines?

ALBERT
In ieder geval niet met Duitse.
Als ik Junkers zou kopen kan ik
niet op Engeland vliegen. Die
leggen ze daar gewoon aan de
ketting.

TONY
Ja, dat wil je niet...

Tony ziet dat Jan stiekem door de deuropening kijkt --

TONY
Wat denk jij? Moet je vader mijn
vliegtuigen kopen?

JAN
Ja.

ALBERT
Lazer jij eens even heel snel op.

Jan kijkt een laatste keer naar zijn idool Tony, sluit dan de deur --

ALBERT
Je hebt hem helemaal gek gemaakt
met die rondvlucht.

TONY

Mooi zo.

Albert kijkt een laatste keer naar de plannen, geeft ze dan terug aan Tony --

ALBERT

Het is niet mijn geld. En als de Raad liever toestellen van de Britten huurt...

TONY

Huren..? Hebben ze ook huurhuizen soms, die Raadsleden van je? Vraag ze dat eens.

ALBERT

Ik zal m'n best voor je doen.

Tony knikt, meer gaat hij er niet uit krijgen vanavond --

TONY

Die dienst, waar gaat die op vliegen?

ALBERT

Maaldrift.

TONY

Wassenaar..?

ALBERT

Wat is er dan?

TONY

En wat vindt de Post daar van?

Albert denkt na, daar heeft hij nog niet over nagedacht...

2.18 **EXT. SCHIPHOL - DAG**

2.18

Albert loopt samen met Damme van de posterijen over een drassig weiland. Hij kijkt ongelovig om zich heen, er staan een paar loodsen maar verder is het niet veel soeps --

ALBERT

Hier?

DAMME

Hier.

Tekst in beeld: 'Vliegekamp Schiphol' --

ALBERT

Maar dit is een militair vliegveld.

DAMME

Het is dicht bij Amsterdam.

ALBERT
Dicht bij? Ik heb twee keer de
weg moeten vragen! Er zijn open
bruggen, er is een tolweg, je
hebt de ringvaart...

DAMME
(wijzend op de grond)
Hier.

ALBERT
Maar Maaldrift is vlakbij Den
Haag.

DAMME
Amsterdam is interessanter, da's
een zakenstad.

ALBERT
Goed... Ik zal m'n best doen...

DAMME
Het is niet onderhandelbaar ben
ik bang.

Albert is geschokt door Damme's harde woorden --

DAMME
En ik hoor dat jullie de dienst
samen met de Britten willen
uitvoeren? Dat heeft niet onze
voorkeur.

ALBERT
Ja, maar wacht nou eens heel
even...

DAMME
Want als de Britten zich
terugtrekken dan valt onze dienst
in elkaar.

ALBERT
Dit is niet- u kunt toch niet-
het wordt onze dienst, ja?

DAMME
En wij zijn bereid flink te
investeren maar wel op
voorwaarden. En anders zoeken we
een andere partij.

ALBERT
Een andere partij? Dit was mijn
idee!

DAMME
Luchtpost was uw idee? Ach kom
nou toch, meneer Plesman. De oude
Grieken gebruikten al postduiven.

ALBERT
Maar de oude Grieken proberen me
niet te naaien!

Damme wordt wat inschikkelijk --

DAMME
We gaan graag in zee met uw KLM,
maar dan willen we deze maand nog
een eerste postvlucht. Lukt dat
niet, dan gaan we op zoek naar
een andere partner.

Hij steekt zijn hand uit en schudt die van Albert warm --

DAMME
Alle vertrouwen.

Damme loopt weg terwijl Albert mistroostig om zich heen
kijkt op het drassige weiland. Dan bedenkt hij zich iets.
Hij rent achter Damme aan en trekt hem aan zijn mouw --

ALBERT
Dan heb ik uw hulp nodig.

Damme kijkt hem geïntrigeerd aan...

2.19 **INT. HUIS OUDERS FOKKER - NACHT**

2.19

Tetta rolt trots het geknoopte wandkleed uit. Het is
eindelijk klaar, het Fokker familiewapen groot in het
midden.

Herman en Anna klappen enthousiast. Tony bladert door
tijdschrift 'Het Vliegveld' en kijkt verstoord op. Zijn
ouders praten met Tetta in het DUIITS --

HERMAN
Het is werkelijk schitterend.

TETTA
Heel mooi, Tetta. Mooi toch,
Tonnie?

Tony knikt, forceert een glimlach --

HERMAN
Dit is een erfstuk, dat hangt nog
bij jullie kleinkinderen aan de
muur.

ANNA
Wanneer krijgen jullie de
sleutel?

TETTA
Ik weet het niet zeker. Tony,
hebben we de koopakte al
gekregen?

TONY

Ik ben er mee bezig.

TETTA

Want ik heb de offertes binnen voor de verbouwing, en ik wil de datum gaan vastleggen.

TONY

Ik ben er mee bezig.

Terwijl Tetta en Herman verder praten, merkt Tony dat zijn moeder hem verdrietig aankijkt --

TETTA (O.S.)

Jullie moeten maar vaak langskomen.

HERMAN (O.S.)

Dat doen we zeker. Aan het Vondelpark nog wel.

Tony probeert de blik van zijn moeder te negeren, maar ze komt vlak naast hem zitten --

TETTA (O.S.)

Daarom wil ik dat kozijn in de slaapkamer ook verplaatst, dan valt het licht via de bomen binnen.

HERMAN (O.S.)

Het mag wat kosten.

Anna blijft Tony aankijken, een hoofdknikje richting Tetta. Een zwijgende smeekbede om de waarheid te vertellen.

Tony twijfelt nog, maar dan zegt Tetta ineens in moeizaam Nederlands --

TETTA

Het wordt een heel mooi huis.

Herman glundert, geeft Tetta spontaan een zoen op haar wang. Tony schraapt zijn keel, praat weer DUIJS --

TONY

We kunnen beter wachten met kopen.

TETTA

Wachten? Waarop?

Tony twijfelt, ziet zijn moeder aanmoedigend knikken --

TONY

Er is een probleem, met de Duitse belastingdienst. Die hebben een vordering gestuurd. Het is een misverstand, maar-

HERMAN

Hoe groot?

TONY

Veertien miljoen..? Maar m'n
advocaten zitten er bovenop en...

Hij valt stil. Herman kijkt hem intens teleurgesteld aan.
Loopt dan weg zonder nog een woord te zeggen.

Tetta is geschokt. Woede in haar ogen. Tony doet of hij het
niet merkt en pakt zijn tijdschrift weer op. Anna verlaat
de kamer zodat Tony en Tetta alleen zijn.

Een lang moment blijft het stil. Tetta moet moeite doen
haar stem vlak te houden --

TETTA

Hoe lang weet je dit al?

TONY

Maakt dat uit?

TETTA

Ja, dat maakt uit.

TONY

Een paar weken.

Ze lacht ongelovig, 'een paar weken!' --

TETTA

Dus terwijl ik plannen maakte
voor ons huis weet jij al die
tijd al dat het misschien
helemaal niet door gaat.

TONY

Je was toch lekker bezig?

Tetta kijkt neer op haar man, letterlijk en figuurlijk. Dan
vertrekt zij ook uit de kamer.

Tony blijft in zijn eentje achter, pakt Het Vliegveld weer
op en leest verder alsof het hem allemaal niets kan
schelen.

2.20

INT. KLM KANTOOR - VERGADERZAAL - DAG

2.20

Om de vergadertafel van de KLM zitten de Raad van
Bestuursleden, allemaal met hetzelfde exemplaar van Het
Vliegveld in hun handen.

Albert wacht ongeduldig tot ze klaar zijn met lezen, hij
deelt een bezorgde blik met de notulerende Neeltje --

FULD

Dit is een ramp.

VAN VLISSINGEN
Het is niet goed.

De tijdschriften gaan naar beneden als iedereen klaar is met lezen. Iedereen deelt dezelfde mening, maar vooral Fuld is ontdaan --

FULD
Jij zou toch met Damme praten?
Wist jij hiervan?

Albert schudt van nee --

FULD
Een open inschrijving voor
postvervoer. Iedereen met een
vliegtuig kan reageren!

Van Aalst moet er op dit punt bijna om lachen --

VAN AALST
Dus we worden nu gechanteerd door
de postbode. Wat een
prachtbedrijf hebben wij.

ALBERT
Niet gechanteerd, hij schrijft
juist dat hij gelooft in de
betekenis van het vliegtuig als
verkeersmiddel-

FULD
Elke gek die een paar vleugels
aan een fiets last is nu onze
concurrent!

VAN AALST
Goed werk, Plesman.

FULD
We hebben dat postgeld nodig. Als
we dat niet krijgen... Ik weet
wat er hier binnenkomt en wat er
uitgaat.

VAN VLISSINGEN
Hoe ga je met de Britten?

ALBERT
Traag. Maar de post wil het
liefste dat wij onze eigen dienst
opzetten. Dus als we eigen
toestellen kopen zijn ze daar
denk ik gevoelig voor.

VAN VLISSINGEN
Waar denk je aan?

ALBERT
De Fokker F.II.

De lach is van Van Aalsts gezicht verdwenen nu hij hoort dat dit hem geld gaat kosten --

VAN AALST
Wat? Dus we buigen?

FULD
We hebben dat postgeld nodig.

Albert deelt intussen met Neeltjes hulp specificaties van de F.II de tafel rond. Van Vlissingen heeft een bijna onzichtbaar glimlachje op zijn gezicht --

FULD
Zo goedkoop?

VAN AALST
Noem je dit goedkoop!?

ALBERT
Dit is goedkoop. Fokker gelooft in ons bedrijf en wat we proberen op te zetten hier.

VAN AALST
Het is allemaal weggegooid geld!

FULD
Als we dat postgeld niet krijgen is het inderdaad weggegooid geld.

VAN VLISSINGEN
Wie A zegt moet B zeggen, Cor.

Van Aalst kijkt geschokt de tafel rond, ziet dat iedereen voor het kopen van de F.II is --

VAN VLISSINGEN
Albert, ga bij Fokker informeren hoe snel wij die F.II kunnen krijgen. Er is haast bij.

ALBERT
Ja, meneer.

Albert deelt een opgeluchte blik met Neeltje. Succes!

2.21 **EXT. FOKKERFABRIEK - DAG** 2.21

Albert eet een boterham met kaas en loopt over het veld in Amsterdam-Noord naar de Fokkerfabriek.

Hij passeert een verroest bordje dat nog is overgebleven van de ELTA. 'NAAR HET VLIEGVELD'.

2.22 **INT. FOKKERFABRIEK - DAG** 2.22

Albert loopt de fabriek binnen... en schrikt ervan hoe leeg het hier is.

Een aantal mannen is bezig aan lange werkbanken met kromgetrokken stukken hout en er zitten ingenieurs in pak aan bouwtekeningen te werken, maar de vloer is leeg.

Albert vindt Reinhold Platz, Fokkers hoofdingenieur. Die spreekt al aardig Nederlands, maar nog wel met een Duits accent --

ALBERT
Waar is Fokker?

PLATZ
Weg. Altijd weg. Maakt het lastig, hoor. Is dit de goeie opstelling voor machines? Vraag het aan de baas. Die is niet hier. Heel lastig. Ik huur lassers in maar nog geen werk.

ALBERT
Ik kom voor de F.II.

PLATZ
Die heb ik ontworpen. Is een mooi toestel.

ALBERT
Waar is ie?

PLATZ
Fokker?

ALBERT
Nee, de F.II! Die wordt hier toch gebouwd?

PLATZ
Er wordt hier nog niets gebouwd.

ALBERT
Maar... er was een prototype, toch?

PLATZ
Ja, prototype.

ALBERT
Nou, waar dan!?

PLATZ
Die is niet hier. Die is in Schwerin.

ALBERT
In *Duitsland!*?

Platz schrikt van de woede op Alberts gezicht.

2.23 EXT. HUIS OUDERS FOKKER - DAG

2.23

Albert bonst hard op de voordeur van de familie Fokker, totdat Tony uiteindelijk opendoet --

ALBERT
Je maakt die F.II in Duitsland!?

Achter Tony verschijnen Herman en Tetta in de hal. Tony merkt het en wordt ongemakkelijk --

TONY
Moet dit hier? Dit is het huis van m'n ouders.

ALBERT
Je komt toch ook naar mijn huis als je dat kreng wil verkopen?

Tony stapt naar buiten en sluit de deur.

BINNEN

vertrekt Herman hoofdschuddend naar de woonkamer, maar Tetta blijft bij de voordeur en luistert naar het gesprek --

TONY
M'n fabriek hier is nog niet klaar voor productie.

ALBERT
En je dacht niet dat ik dat moest weten?

TONY
Wil je de F.II nou of niet?

ALBERT
Nee, natuurlijk niet! Duitsland mag helemaal geen vliegtuigen meer bouwen. In het verdrag van Versailles staat-

TONY
Duitsland bouwt geen vliegtuigen, ik bouw vliegtuigen.

ALBERT
Lazer toch op. Je hoort mij praten over Junkers en je zegt geen woord.

TONY
Alleen het prototype komt uit Duitsland.

ALBERT
Maar die heb ik nodig! Ik moet deze week nog een postlijn opzetten en je bent nog niet eens in productie.

TONY
Ik kan m'n fabriek niet opstarten
als ik geen bestellingen heb.

ALBERT
En ik kan geen bestellingen
plaatsen als dat ding uit
Duitsland komt!

TONY
Dat hoeft toch niemand te weten?

Albert schudt ongelovig zijn hoofd --

ALBERT
Hoe zou je hem hier krijgen? Je
mag hem niet exporteren.

TONY
Als jij hem koopt, dan regel ik
het.

Albert overweegt het even, Tony wacht ongeduldig af.
Uiteindelijk schudt Albert van nee --

ALBERT
Dan is de KLM medeschuldig. Nee,
we gaan wel voor de Britten.

TONY
De Havillands? Maar mijn F.II
loopt jaren voor op die-

ALBERT
Daarom wou ik hem ook hebben!

Een impasse. De twee mannen balen allebei. Uiteindelijk
loopt Albert teleurgesteld weg --

ALBERT
Je had me heel even overtuigd,
Fokker. Heel even dacht ik dat
wij aan dezelfde kant stonden.

TONY
Dat staan we toch ook?

ALBERT
Nee. Want jij denkt alleen maar
aan jezelf.

Tony kijkt Albert gefrustreerd na terwijl hij wegloopt.

BINNEN

zien we dat die laatste woorden iets met Tetta doen...

2.24 INT. FOKKERFABRIEK - NACHT

2.24

Het is al laat. In de Fokkerfabriek staat Platz ruzie te maken met een jonge lasser, KOENE DIRK PARMENTIER (16), als Tony binnen komt --

PLATZ
Wat had ik tegen je ouders moeten zeggen? Nou?

PARMENTIER
Het spijt me, meneer.

TONY
Wat is hier aan de hand?

PLATZ
Hij heeft gevlogen. Stiekem. In het donker. Daarin.

Platz wijst op de D.VII die we herkennen van de ELTA --

PARMENTIER
Ik wou het gewoon eens proberen.

TONY
Hoe heet je?

PARMENTIER
Parmentier, meneer.

TONY
En je werkt voor mij?

PARMENTIER
Ik ben lasser.

TONY
Zo begon jij ook bij me, Platz.

PLATZ
Hij is zestien!

TONY
Hoe vond je hem vliegen?

De glimlach op Parmentiers gezicht zegt genoeg --

TONY
Ja, hij heeft het te pakken.

PLATZ
Je ontslaat hem niet?

Tony denkt even na --

TONY
Heb jij een paspoort?

PARMENTIER
Ja, meneer.

PLATZ

Anthony...

TONY

Jullie gaan naar Schwerin.
Vanavond nog. Jullie gaan de F.II
voor me ophalen.

PLATZ

Maar die kan het land niet uit.

TONY

Niet per trein nee. Daarom geef
ik je een piloot mee.

PLATZ

We moeten hem gaan *stelen*? Van...
van jezelf?

TONY

Ik moet dat ding hebben, Platz.
En snel. En ik kan de grens niet
over.

PLATZ

Maar... dat is een kostbare
machine, die ga je toch niet
laten vliegen door een *jongen*?

TONY

Ik was niet veel ouder toen ik
voor het eerst vloog. Durf je het
aan?

PARMENTIER

Ik weet het niet... Ik... Ik ken
de F.II niet...

TONY

Platz legt hem je onderweg wel
uit. Verder nog vragen? Nee?

PLATZ

Maar... dit is een grap, toch? Je
maakt een grap.

TONY

Je hebt een week. Als je dat
toestel dan nog niet in Nederland
hebt, dan kan je net zo goed daar
blijven.

Platz schrikt van de blik in Tony's ogen. Hij vertrekt,
samen met Parmentier. Tony kijkt ze na. Hij is er niet
gerust op.

2.25

INT. HUIS PLESMAN - SLAAPKAMER - NACHT

2.25

Albert en Suze in bed. Albert leest in Het Tijdschrift (een
nieuwe editie) terwijl Suze de wekker zet --

ALBERT
Godverdegodver, die smeerlap!

SUZE
Wie?

ALBERT
Hier, een ingezonden brief. Over
de luchtpostdienst.

Suze legt de wekker weg, pakt het tijdschrift over, scant
het artikel --

SUZE
Anoniem.

ALBERT
Ja, "Criticus" noemt ie zichzelf.
Die gore klootzak.

SUZE
Wie is dit dan?

ALBERT
Wie denk je?

SUZE
...de KLM bevindt zich nu in de
situatie dat zij gehanteerd
wordt door de postbode...

ALBERT
Dat is Van Aalst.

SUZE
Nee!

ALBERT
Lees maar wat ie over mij
schrijft.

SUZE
...onredelijk om deze eisen te
stellen aan een nog kwakkelende
onderneming die door een zeer
onervaren administrateur wordt
geleid...

ALBERT
Hij noemt me nog net geen
snotneus.

Albert smijt het tijdschrift woedend door de kamer heen --

SUZE
Maar Ab, hij valt de KLM ook aan.

ALBERT
Daar heeft ie nooit in geloofd.
Niet echt.

SUZE
 Als ik in de Raad zou zitten, dan
 was ik hier niet blij mee.

Daar denkt Albert over na. Goed punt, al neemt het niet al
 zijn frustratie weg.

Suze vleit zich tegen hem aan en zoent hem, klimt boven op
 hem --

ALBERT
 Dat hoeft niet, Suus. Het gaat
 wel.

SUZE
 Dacht je dat ik dit voor jou
 deed?

ALBERT
 Oh...

Suze zet zich over de belediging heen en trekt Alberts
 shirt uit. Terwijl zij zich in elkaar verliezen, zien we de
 wekker die Suze opzij heeft gelegd. Hij tikt niet...

2.26 **INT. HUIS PLESMAN - SLAAPKAMER - DAG** 2.26

Ochtend. Albert en Suze in bed. Het licht komt al door het
 raam naar binnen en Albert wordt uit zichzelf wakker.

Hij is meteen gealarmeerd door het licht. Hij springt op,
 zoekt naar de wekker, ziet dat hij niet is afgegaan --

ALBERT
 Suus! De wekker. Ik ben te laat.
 Godverdegodverde...

Albert zoekt zijn kleren al bij elkaar terwijl Suze de
 slaap nog uit haar ogen wrijft.

2.27 **EXT. KLM KANTOOR - DAG** 2.27

Albert komt haastig aanrennen bij het KLM kantoor, terwijl
 hij zijn das nog aan het strikken is.

2.28 **INT. KLM KANTOOR - DAG** 2.28

Eenmaal binnen wil hij meteen door naar de vergaderrruimte,
 waar Neeltje en Guilonard hem al opwachten --

ALBERT
 Zitten ze er al?

NEELTJE
 Ja, maar wacht even...

ALBERT
 Wat is er? Ik ben al te laat.

NEELTJE

Ik heb iets stoms gedaan. Ik was
aan het bellen met de Britten...

ALBERT

Ja? En?

NEELTJE

Ik heb ze verteld dat wij
uiteindelijk onze eigen lijn
Amsterdam-Londen willen runnen.

Albert schrikt zich rot --

ALBERT

Waarom doe je dat nou weer!?

NEELTJE

Het floepte er gewoon uit.

ALBERT

Maar we hebben helemaal geen
toestellen voor een eigen dienst!
We moeten wel met de Britten
samen!

GUILONARD

Ja, maar nu ze weten dat wij de
concurrent gaan worden eisen ze
dat wij vijftig procent van de
kosten op ons nemen.

Albert wrijft vermoeid door zijn ogen --

NEELTJE

Het spijt me echt...

GUILONARD

Dit is precies waar ik bang voor
was.

ALBERT

Uit m'n ogen jullie. Allebei.

Neeltje en Guilonard laten Albert alleen. Hij haalt diep
adem, forceert een wilskrachtige blik op zijn gezicht --

2.29 INT. KLM KANTOOR - VERGADERZAAL - DAG

2.29

-- en loopt de vergaderkamer binnen. Daar zijn de
Raadsleden al onderling aan het praten.

VAN AALST

Plesman. Wat een eer dat u ons
met uw aanwezigheid wil
verblijden!

Albert negeert hem, springt meteen in het diepe --

ALBERT

De F.II is nog niet beschikbaar
dus de eerste postvlucht zal toch
met een De Havilland moeten.

VAN VLISSINGEN

Nog niet klaar? Zegt Fokker dat?

ALBERT

Dat zeg ik. Ik ga met de post
overleggen of ze akkoord zijn om
de eerste vluchten samen met AT&T
te doen en dan op termijn-

VAN AALST

Dus nu wil je geen eigen
vliegtuigen meer? Begrijp ik dat
goed?

ALBERT

Ik wil ze wel, maar het kan nog
niet. Helaas vallen de kosten
voor een gezamenlijke dienst wat
hoger uit dan we hoopten...

FULD

Hoeveel hoger?

ALBERT

Fifty fifty...

Gemor en geklaag bij de Raadsleden --

ALBERT

Maar we zullen wel moeten als we
het postcontract willen.

VAN AALST

Mijn god, Plesman, wat maak je er
een mooie bende van.

ALBERT

Schrijf er maar een leuk stukje
over dan!

VAN AALST

Pardon?

Meteen is de sfeer in de ruimte gespannen --

ALBERT

Nee? Geen idee waar ik het over
heb?

Van Aalst kijkt de ruimte rond, ziet dat de andere
Raadsleden hem afwachting aankijken --

VAN AALST

Ik neem aan dat je doelt op de
brief in Het Vliegveld? Ik kan
jullie verzekeren dat ik daar
niets mee te maken had.

FULD
Die briefschrijver weet een boel
van ons bedrijf...

VAN AALST
Eddie, ik geef je m'n woord. En
Plesman, ik wil graag excuses.

ALBERT
Dat is prima. Dan moet ik één
telefoontje plegen.

Van Aalst houdt zijn gezicht zo goed mogelijk in de plooi --

ALBERT
Ik ken de hoofdredacteur, die
geeft me vast wel het retouradres
van de briefschrijver. Zal ik dat
doen? Dan maak ik daarna m'n
excuses.

Van Aalst wuift het zo casual mogelijk weg --

VAN AALST
We hebben al genoeg tijd
verloren.

ALBERT
Dus. Gaan we in zee met de
Britten. Wie is voor?

Eén voor één gaan alle handen omhoog. Van Aalst voelt zich
gedwongen om ook zijn hand omhoog te steken. Van Vlissingen
is de laatste die nog twijfelt --

VAN VLISSINGEN
Je bent zeker dat de F.II geen
optie is?

ALBERT
Heel zeker.

En dan steekt ook Van Vlissingen zijn hand omhoog. Albert
haalt opgelucht adem.

2.30 **INT. HUIS OUDERS FOKKER - DAG**

2.30

Tony is aan het bellen met Duitsland, met Herman, Anna en
Tetta in de kamer. Het is een slechte lijn en Platz valt
steeds weg --

TONY
Platz! Hoor je me? Waar zijn
jullie?

PLATZ (V.O.)
...vertraging... nu in Bremen.

TONY
In Bremen pas? Maar dan moeten
jullie nog...

PLATZ (V.O.)
...morgen de trein naar Hamburg
maar...niet zeker...

De verbinding valt nu helemaal weg --

TONY
Platz! Hallo?

Tony smijt woedend de hoorn erop. Tetta twijfelt even,
Tetta praat met hem in het DUIJS --

TETTA
We moeten de notaris laten weten
of we het huis willen of niet.

TONY
Tetta...

TONY
Want als we niet binnen een week
een aanbetaling doen-

TONY
Betaal jij hem maar dan. Betaal
jij jouw helft.

ANNA
Tonnie...

TONY
Oh, ik moet alles betalen? Is dat
wat je bedoelt?

Tetta twijfelt, maar wil zich niet laten afwimpelen --

TETTA
Als je wil dat ik de helft betaal
dan vraag ik m'n vader wel of hij-

TONY
Nee, niet je vader. Jij. Ik wil
dat jij de helft betaalt.

TETTA
Ik heb geen geld.

'Nou dan', zegt Tony's blik. Herman neemt het voor Tetta op
in het NEDERLANDS --

HERMAN
Anthony, zo ga je niet met je
vrouw om.

TONY
 Ze heeft zich toch nooit
 geïnteresseerd in mijn zaken? Een
 mooi huis kopen en m'n geld
 uitgeven, dat kan ze.

ANNA
 Nou ben je niet eerlijk.

TONY
 Ik ben hartstikke eerlijk. Dan
 gaat het even wat minder en dan
 heb ik het ineens gedaan. Alsof
 ik niks anders aan m'n kop heb
 dan een huis kopen.

ANNA
 Tonnie, ze houdt van je.

TONY
 Ze houdt van me als ik succesvol
 ben.

Tetta staat op, tranen in haar ogen. Ze loopt naar Tony toe... kijkt hem intens bedroefd aan... en vertrekt dan uit de kamer.

Tony negeert de ijzige stilte die volgt, totdat Herman die met een bulderende stem doorbreekt --

HERMAN
 Wat zit je hier nog? Ga het
 goedmaken!

TONY
 Ik peins er niet over.

HERMAN
 Dat doe je wel. Je woont onder
 mijn dak, en dit accepteer ik
 niet.

TONY
 Dan ga ik toch?

Tony staat op en vertrekt. Smijt de deur achter zich dicht.

2.31 INT. D.VII - DAG

2.31

Tony stijgt op in zijn D.VII. Hij trekt het toestel hoger en hoger... dwars door een wolkendek heen...

Daar, hoog in de lucht, komt hij pas tot ontspanning. Hij haalt diep adem, terwijl de wind zijn sjaal heen en weer blaast.

Nog is het niet genoeg. Tony zet de motor uit en na een moment komt zijn propeller tot stilstand. Nu is het volkomen stil.

Tony SCHREEUWT al zijn frustraties van zich af.

Daarna voelt hij zich beter. Het toestel maakt inmiddels een duikvlucht en Tony probeert de motor weer te starten...

...het lukt niet...

... het toestel duikt weer door het wolkendek heen, richting de aarde...

...steeds wanhopiger zijn Tony's pogingen...

...maar dan slaat uiteindelijk de motor weer aan. Tony trekt het toestel snel omhoog.

2.32 **INT. HUIS PLESMAN - DAG**

2.32

Terwijl Suze bezig is om Jan en Hans klaar te maken voor school, hangt Albert aan de telefoon --

ALBERT

...ja... ja... dat is akkoord...

SUZE

Je moet wel je jas aan. Hans, help nou even.

JAN

Ik wil geen jas aan.

ALBERT

...ja, begrepen. Dag!

Albert hangt op, dolenthousiast --

ALBERT

Het is voor elkaar! De eerste KLM vlucht Londen Schiphol, met post en passagiers.

SUZE

Gefeliciteerd!

ALBERT

Deze maandag al. De pers komt erbij...

SUZE

Deze maandag?

ALBERT

Ja, we gaan dit weekend door op Schiphol om alles klaar te krijgen want het is een puinhoop. De wethouder van publieke werken komt, de kamer van koophandel, het wordt een heel ding. Willen jullie ook het vliegtuig zien?

JAN EN HANS

Jaanaa!

ALBERT

Goed zo. Jullie mogen er ook wel even in.

JAN

Vliegen?

ALBERT

Nee, niet vliegen. Kijken.

Terwijl Albert doorpraat met zijn zoontjes, heeft hij niet door dat Suze in stilte onthutst is.

ALBERT

Dit is het begin, jongens. De eerste vlucht. Nu gaat alles veranderen.

CUT TO:

Later. Iedereen is weg. Suze zit in haar eentje op een stoel. Ze staart naar iets dat we nog niet zien... Ze is in dubio...

Dan neemt ze een beslissing. Ze pakt een potlood en buigt zich naar de kalender waar ze naar keek.

Op de kalender staat 'MAASTRICHT' in grote letters over de data 16-17-18 mei geschreven.

Suze gumt het weg.

2.33 **INT. FOKKERFABRIEK - KANTOOR TONY - DAG** 2.33

Tony ligt op de bank van zijn kantoortje. Zo te zien is hij de hele nacht wakker gebleven. Hij staart naar de telefoon die maar niet overgaat...

2.34 **INT. HUIS OUDERS FOKKER - DAG** 2.34

In het huis van Tony's ouders staart Tetta naar het door haar gemaakte wandkleed, met het Fokker familiewapen en de naam 'Fokker' in zwierige letters erop geborduurd.

2.35 **EXT. FOKKERFABRIEK SCHWERIN - DAG** 2.35

Een loods met openstaande deuren. Tekst in beeld: 'Fokker Aviatik Schwerin'.

Uit de loods komt ineens GESCHREEUW, gevolgd door het geluid van een aangezwengelde MOTOR.

Meerdere medewerkers komen haastig door de open deuren naar buiten gerend, op de hielen gezeten door een *opstijgende Fokker F.II*, die al in de loods van de grond is gekomen.

Eenmaal buiten de loods stijgt het toestel meteen stijl op. Het vliegt, niet al te elegant, weg van de fabriek terwijl de arbeiders het kwaad naschreeuwen.

2.36 **EXT. SCHIPHOL - DAG**

2.36

Op Schiphol verwelkomt Plesman in zijn beste pak de piloten en passagiers die uit een De Havilland DH.16 stappen, waar 'Aircraft Transport & Travel' op staat.

Tekst in beeld: 'Schiphol, 17 mei 1920'

Pakken kranten en vracht worden doorgegeven door Damme van de posterijen. Journalisten verdringen zich om de beste foto's te nemen --

ALBERT

Een historische dag! De eerste van vele vluchten van de KLM.

Suze en de kinderen kijken van een afstandje toe, net zoals de Raad van Bestuur, waaronder Van Vlissingen, Fuld en Van Aalst.

Ook Tony is er, in zijn eentje. Hij ziet Suze en knikt haar vriendelijk toe. Jan kan zijn ogen niet van hem afhouden.

Bij het toestel beantwoordt Albert vragen van de pers --

JOURNALIST

Wat voor toestel is het?

ALBERT

Een De Havilland, maar binnenkort vliegen we in onze eigen toestellen.

JOURNALIST

En wanneer komen die dan?

Albert kijkt even naar Tony --

ALBERT

We zullen zien.

Albert ziet tot zijn verbazing dat Tony op zijn horloge kijkt... en naar de lucht tuurt --

JOURNALIST

Maar wat voor toestellen dan? Fokkers? Koolhoven?

ALBERT

Ik eh... dat eh...

In de verte is een GEBROM hoorbaar. Tony knipoogt naar Albert. Albert voelt de bui al hangen terwijl Tony de pers begint toe te spreken --

TONY

Dames en heren! Op deze geweldige dag is er nog meer te vieren. Met gepaste trots presenteer ik u mijn nieuwste verkeersvliegtuig. Een verspanningsloze eendekker, geschikt voor 4 passagiers, de Fokker F.II!

Het toestel maakt een stuk verderop een landing in het gras. Meteen rennen alle journalisten die kant op.

Albert kijkt ze geschrokken na. Ziet dan de woedende en teleurgestelde blikken van de Raad van Bestuur zijn kant op gaan. Van Vlissingen loopt naar hem toe --

VAN VLISSINGEN

Je hebt mij bezworen dat die F.II hier niet kon zijn.

ALBERT

Ik... Maar het maakt niet uit, we hebben nu het contract met de Britten. Die De Havilland doet het uitstekend.

Van Vlissingen wijst op de horde journalisten die met Tony meelopen naar de gelande F.II toe --

VAN VLISSINGEN

Kijk dan, man. Als we klanten willen, hebben we Fokkers nodig.

Albert kijkt. Hij heeft er niks tegenin te brengen en zijn frustratie is voelbaar.

2.37 **INT. KLM KANTOOR - DAG**

2.37

Albert krabbelt haastig zijn handtekening onder een contract, waar al heel groot 'A.H.G. Fokker' op staat.

Hij kijkt op en knikt kort naar Tony en Van Vlissingen --

ALBERT

Dat was hem? Ik heb nog wat werk te doen.

TONY

Twee F.II's, speciaal voor de KLM, nu officieel in productie. Gefeliciteerd, Ples.

Albert loopt in zichzelf mopperend naar zijn kantoor en sluit de deur achter zich.

Tony loopt samen met Van Vlissingen naar de uitgang. Ze praten zacht, zodat de KLM medewerkers hen niet horen --

TONY

Trip heeft vanochtend het geld uit Rusland vrijgegeven.

VAN VLISSINGEN
Dus je bent uit de problemen?

TONY
En hoe. Ik heb meteen dat huis
gekocht.

VAN VLISSINGEN
Gefeliciteerd.

Tony glimlacht opgelucht.

2.38 **INT. HUIS OUDERS FOKKER - NACHT** 2.38

Tony komt het huis van zijn ouders binnen. Hij kijkt om
zich heen, alleen Herman en Anna zitten in de kamer --

TONY
Waar is Tetta?

ANNA
Die is al weg.

TONY
Weg?

ANNA
Al haar spullen zijn weg.

HERMAN
Ze heeft niet eens gedag gezegd.

ANNA
Ze zal wel vast naar jullie
nieuwe huis zijn.

TONY
Ja. Vast.

Maar het zit hem niet lekker...

2.39 **INT. AUTO - NACHT** 2.39

Tony in de auto, op weg naar Amsterdam. Hij scheurt door de
nacht heen, zorgen op zijn gezicht...

2.40 **INT. HUIS PLESMAN - NACHT** 2.40

Albert en Suze doen zwijgend de afwas, allebei met hun
aandacht ver weg.

Albert vouwt een oude Telegraaf open, veegt er
voedselresten in en wil het geheel dichtvouwen als hij
ineens een kop ziet:

"De stemmende vrouwen van Maastricht"

Hij schrikt. Kijk op naar Suze.

Suze kijkt hem aan, snap het niet, ziet dan de krantenkop waar Albert zo van schrok. Ze haalt haar schouders op. 'Was leuk geweest, maar ja'.

Albert omhelst haar, zijn ogen vol spijt. Suze laat het gebeuren. Niet geheel tevreden, maar blij dat Albert in ieder geval spijt heeft.

2.41 INT. HUIS FOKKER - DAG

2.41

Het huis aan het Vondelpark. Tony's stem klinkt al vanuit de hal --

TONY (O.S.)
Tetta? Ik ben er!

Tony komt binnen... de kamer is helemaal leeg. Tony snapt het niet, loopt andere kamers binnen terwijl wij hier blijven --

TONY (O.S.)
Tetta? Waar ben je? Tetta?

Langzaam bewegen we door de kamer heen, langs een brief die op de grond ligt waarvan we alleen 'Lieber Tony' kunnen lezen --

TONY (O.S.)
Slaap je al? Tetta?

Net als Tony uiteindelijk de grootste kamer weer binnenkomt, komen we uit bij de enige muur die niet leeg is.

HET WANDKLEED

aan de muur. Tetta heeft het achtergelaten als laatste groet.

Tony staart er geschrokken naar.

Hij vindt de brief, scant hem, begrijpt dat Tetta vertrokken is.

Tony zakt in elkaar tegen de muur, kan zijn ogen niet van het wandkleed houden, van zijn eigen naam.

Daar zit hij. Alleen, in een onbetaalbare villa, uitgelachen door zijn eigen naam op de muur

-- EINDE AFLEVERING 2 --